

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: farmacja

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Gdański Uniwersytet Medyczny

Data przeprowadzenia wizytacji: 27-28.10.2020

Warszawa, 2020

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
-	10
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	17
-	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	19
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	21
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	23
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	26
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	27
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	30
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	31
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	35

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Wojciech Mielicki, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Janusz Solski, członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej
2. dr hab. Renata Markiewicz –Żukowska, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
3. Paulina Okrzymowska, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. studenckich
4. dr Mateusz Romanowski, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. pracodawców
5. Ludwika Piwowarczyk, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku farmacja, prowadzonym w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym, została dokonana w roku akademickim 2020/2021 w ramach harmonogramu prac określonego przez Polską Komisję Akredytacyjną na rok akademicki 2019/2020, z uwagi na sytuację epidemiologiczną związaną z COVID-19. Poprzednia ocena jakości kształcenia na wizytowanym kierunku została przeprowadzona w ramach oceny instytucjonalnej Wydziału w 2013 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 169/2013 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 kwietnia 2013 roku). Wizytacja odbyła się w formie zdalnej. Zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej (ZO PKA) zapoznał się z raportem samooceny oraz pozostałą dokumentacją przekazaną przez Koordynatora z ramienia Uczelni w wirtualnej przestrzeni dyskowej. Przebieg wizytacji odbył się zgodnie z ustalonym harmonogramem – miały miejsce spotkania z Władzami Uczelni, z zespołem przygotowującym raport samooceny, ze studentami i przedstawicielami Samorządu Studentów oraz studenckiego ruchu naukowego, z nauczycielami akademickimi, z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, jak również z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych i dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, jak również oceny infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia. Pod koniec wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące ZO PKA, podczas którego dokonano oceny stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów, sformułowano uwagi i zalecenia, które przedstawiono władzom Uczelni na spotkaniu końcowym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	farmacja	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki farmaceutyczne (100%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	11 / 330 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	1 280 / 45 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister farmacji	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	619	20
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	5 320	5 320
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	285 ECTS	285 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	238 ECTS	238 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	20 ECTS	20 ECTS
--	---------	---------

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku farmacja jest ściśle związana ze Strategią Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (GUMed) na lata 2019-2025, opisaną w Załączniku nr 1 do Uchwały Nr 17/2019 Senatu GUMed z dnia 25.03.2019 r. Koncepcja ta, realizowana w ramach programu nauczania, przyczynia się do wypełniania Misji Uczelni jaką jest: „Nowoczesna edukacja oraz badania dla zdrowia i rozwoju medycyny”. Zarówno koncepcja jak i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie nauki farmaceutyczne, do której oceniany kierunek jest przyporządkowany.

Celem priorytetowym kształcenia na kierunku farmacja jest najlepsze przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu poprzez zapewnienie studentom wysokiej jakości nauczania, także w zakresie umiejętności miękkich, dzięki unowocześnionym programom i metodom kształcenia oraz odpowiednio wykwalifikowanej kadrze dydaktycznej. Kadra naukowo-dydaktyczna podnosi swoje kompetencje m.in. dzięki uczestnictwu w szkoleniach organizowanych w ramach projektu „Wielomodułowy program poprawy efektywności i jakości funkcjonowania Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego” współfinansowanego z Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja Rozwój. Kwalifikacje podnoszone są także podczas staży odbywanych w zagranicznych i krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich (np. w ramach programu Socrates/Erasmus).

Prowadzenie kształcenia na wysokim poziomie osiąga się również dzięki, prowadzonym równolegle z dydaktyką, badaniom naukowym. Studenci, podczas kształcenia, uczestniczą aktywnie w tych badaniach. Warto zważyć, że w programie studiów aż 72% pkt ECTS (238/330) obejmują zajęcia związane z prowadzoną na Wydziale działalnością naukową. Studenci angażują się także w projekty naukowo-badawcze, głównie w ramach Studenckich Kół Naukowych, co skutkuje udziałem w publikacjach i konferencjach naukowych (łącznie 169 pozycji w latach 2015-2019), a także przygotowaniem ich do prowadzenia badań naukowych w przyszłości.

Poprzez realizację koncepcji kształcenia, zapewniona jest wysoka jakość kształcenia, która decyduje o „popularności” ocenianego kierunku farmacja w GUMed na tle innych uczelni, o czym świadczą wyniki corocznej rekrutacji.

Wysokiej jakości działalność badawczo-naukowa oraz dydaktyczna prowadzona na kierunku farmacja przyczyniła się do pozyskania wielu grantów i dużych projektów. W latach 2015-2019 pracownicy prowadzący dydaktykę realizowali 71 projektów na kwotę 38 177 012 PLN (zgodnie z zał. 2.2. Projekty 2015-2019), finansowanych ze źródeł krajowych (NCN, NCBiR, MNiSW). Uczelnia również wspomaga badania, zgodne z dyscypliną nauki farmaceutyczne i działalnością Uczelni, prowadzone na wizytowanym kierunku także tych pracowników, którzy nie realizują w/w dużych grantów, poprzez wsparcie językowe i statystyczne dla badaczy np. podczas przygotowywania manuskryptu i uiszczenie opłaty (ustalonej przez wydawnictwo) po przyjęciu pracy.

Problematyka badań prowadzonych na wizytowanym kierunku zgodna jest z dyscypliną nauki farmaceutyczne i działalnością Uczelni na rzecz ochrony zdrowia społeczeństwa oraz rozwoju medycyny i farmacji.

Tematyka badań związana jest m.in. z: poszukiwaniem nowych leków, opracowywaniem nowatorskich metod analitycznych i ich aplikacji w badaniach farmaceutycznych i biomedycznych, optymalizacją farmakoterapii, a także wyjaśnianiem podstaw molekularnych schorzeń układu sercowo-naczyniowego lub układu oddechowego oraz nowotworów. Prowadzone są również poszukiwania nowych biomarkerów chorób cywilizacyjnych w oparciu o badania lipidomiczne, metabolomiczne i proteomiczne, które mogą przyczynić się do opracowania nowych metod diagnostycznych umożliwiających wczesne wykrywanie zmian chorobowych.

Wyniki powyższych badań są elementem treści nauczanych przedmiotów, a doświadczenie kadry, zdobyte podczas ich realizacji, ma wpływ na uatrakcyjnienie i podwyższenie jakości kształcenia.

Kierownicy i wykonawcy projektów badawczych są jednocześnie promotorami prac dyplomowych, dzięki czemu studenci mają możliwość uczestniczenia w ich realizacji i uzyskiwania pogłębionej wiedzy oraz umocnienia efektów uczenia się we wszystkich zakresach (wiedzy, umiejętności i kompetencji).

Kierunek farmacja, dzięki liczbie znaczących grantów, publikacji, umiędzynarodowieniu współpracy oraz skutecznej komercjalizacji wyników badań ma ugruntowaną pozycję wśród uczelni medycznych, co jest również spełnieniem ważnego celu strategicznego Uczelni.

Potwierdzeniem wysokiego poziomu badań naukowych podejmowanych na ocenianym kierunku jest fakt, że Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej GUMed w rankingach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego jest uznawany za wiodący, posiadający kategorię naukową A+.

Koncepcja i cele kształcenia ocenianego kierunku farmacja są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Dzięki realizacji przez Uczelnię Projektu "Nauka i Biznes - Wzmocnienie współpracy środowiska naukowego GUMed z podmiotami gospodarczymi o charakterze regionalnym i ponadregionalnym oraz rozwój przedsiębiorczości akademickiej w GUMed", została zacieśniona współpraca z przemysłem.

Wzmocnieniem tej współpracy jest realizowanie prac usługowo-badawczych. W latach 2018-2019 Uczelnia zawarła 8 umów na realizację zleceń badawczych z jednostkami Wydziału oraz takimi firmami jak: Polpharma Starogard Gdański; ADAMED Pieńków; Ziája Ltd; Baxter Polska Sp. z o.o.

Ta działalność usługowo-badawcza wpisuje się w potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, a pośrednio przyczynia się do doskonalenia koncepcji kształcenia na kierunku farmacja. Jednocześnie podkreśla, praktyczne znaczenie prowadzenia badań naukowych, wpływa na udoskonalanie koncepcji kształcenia, rozwija wiedzę i kompetencje przyszłych farmaceutów.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku, zostały opracowane przez Komisję ds. dydaktyki, we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi (nauczyciele akademicy i studenci).

W kształtowaniu koncepcji nauczania, władze bardzo doceniają opinię studentów, która jest przedstawiana przez ich reprezentanta np. podczas Rad Pedagogicznych lub bezpośrednio do opiekuna roku. Dodatkowo studenci mają możliwość wywierania wpływu na koncepcję kształcenia poprzez możliwość wypełniania ankiet. Jednak pomimo prostej konstrukcji i anonimowości ankiet, odsetek wypełnianych ankiet nie przekracza 20%. W zakończonym i rozliczonym roku akademickim 2018-2019, średnia zwrotność ankiet elektronicznych mieściła się w zakresie 12-15% dla poszczególnych przedmiotów standardowych na kierunku farmacja. Bardzo cenna jest ankietyzacja w formie papierowej, prowadzona na poziomie jednostek (Katedr i Zakładów), dzięki której studenci

mają wpływ na koncepcję kształcenia na poszczególnych przedmiotach zgłaszając swoje bieżące spostrzeżenia, pomysły i uwagi. Zwrotność tych ankiet wynosi 100%, ponieważ anonimowe ankiety „papierowe” wypełniane są przez wszystkich studentów podczas egzaminów lub na ostatnich zajęciach z danego przedmiotu.

W kształtowaniu „Koncepcji i celów kształcenia” ma również duże znaczenie udział interesariuszy zewnętrznych (pracodawcy), szczególnie w uprzątnieniu kształcenia i dostosowaniu do potrzeb pracodawców. Taka współpraca zapewnia wykształcenie absolwenta posiadającego zarówno wiedzę ogólną w dziedzinie nauk farmaceutycznych i społecznych, jak również szczegółową wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu farmacji.

Inspiracją do doskonalenia koncepcji kształcenia w kierunku rozwoju innowacyjnych pomysłów było również spotkanie z europejską organizacją EIT Health wspierającą rozwój nauki i przedsiębiorczości w sektorze medycznym i life science. Z kolei liczne międzynarodowe spotkania kadry naukowej i studentów na polu naukowo-badawczym, nie tylko wsparły rozwój kariery naukowców i kompetencje studentów, ale służą także modelowaniu kształcenia z uwzględnieniem wzorców międzynarodowych.

Zrealizowanie w toku studiów ustalonych celów kształcenia umożliwia absolwentowi uzyskanie zatrudnienia na konkurencyjnym rynku pracy w zawodzie farmaceuty, a także w pełni przygotowuje go do podjęcia pracy naukowej albo kontynuowania edukacji np. w Szkole Doktorskiej lub na studiach podyplomowych.

Celem kształcenia, prowadzonego na kierunku farmacja, jest przygotowanie absolwenta do świadomego i odpowiedzialnego wykonywania zawodu farmaceuty.

Osiągnięcie przez studenta zaplanowanych w programie kształcenia ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jest podstawą do podjęcia pracy w aptece otwartej i szpitalnej, a także w przemyśle farmaceutycznym i innych podmiotach uprawnionych do wytwarzania wyrobów medycznych oraz odpowiedzialnych za wprowadzenie produktu leczniczego na rynek, inspekcji farmaceutycznej i instytucjach odpowiedzialnych za gospodarkę lekową.

Efekty uczenia się (kierunkowe, dla zajęć lub grup zajęć) są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim i 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Specyficzne, ogólne i szczegółowe, zgodne z aktualnym stanem wiedzy dla dyscypliny „nauki farmaceutyczne”, efekty uczenia się są przyporządkowane do poszczególnych zajęć lub grup zajęć, zgodnie ze standardami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. z 2012 r. poz. 345).

Zaplanowane do osiągnięcia przez studentów efekty uczenia się uwzględniają pełny zakres efektów uczenia się określony w standardzie i związane są z zakresem działalności naukowej Uczelni, ponieważ np. zaawansowane metodyki, stosowane podczas prowadzonych badań naukowych, stanowią integralną część treści przekazywanej studentom w trakcie zajęć praktycznych. Ponadto efekty te mogą być osiągnięte z wykorzystaniem nowoczesnej aparatury wykorzystywanej również w prowadzonych badaniach naukowych.

Osiągnięcie zaplanowanych efektów uczenia się umożliwia zdobycie przez studenta zaawansowanej wiedzy i umiejętności w dyscyplinie nauk farmaceutycznych.

Efekty uczenia się opisują w szczególności kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Zgodnie z nimi absolwent wykazuje wiedzę na temat metod i technik badawczych stosowanych w ramach realizowanych badań naukowych (Efekt F.W1), potrafi przeprowadzić badania naukowe, zinterpretować i udokumentować ich wyniki (Efekt F.U4) oraz potrafi zaprezentować wyniki badań naukowych (Efekt F.U5). Osiągnięcie tych efektów świadczy o dobrym przygotowaniu do realizacji swoich naukowych zainteresowań w ramach Szkoły Doktorskiej lub podjęcia pracy naukowej na Uczelni.

Ustalony dla kierunku farmacja program studiów umożliwia osiągnięcie planowanych efektów uczenia się. Sporządzono matrycę efektów uczenia się, którą wykorzystano jako narzędzie ułatwiające sprawdzenie, że wszystkie założone w programie efekty uczenia się mogą być uzyskane w wyniku realizacji kształcenia przewidzianego programem studiów.

Efekty uczenia się formułowane są w sposób realistyczny, trafny i zrozumiały dla osób odpowiedzialnych za proces kształcenia jak i przez studentów. Wobec tego możliwe jest stworzenie przejrzystego systemu ich weryfikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1³(*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia, realizowane w ramach programu studiów na ocenianym kierunku farmacja, zgodne są ze Strategią GUMed na lata 2019-2025, wypełniają Misję Uczelni i wiążą się z działalnością naukową prowadzoną na Wydziale Farmaceutycznym. Mieszczą się one w dyscyplinie nauki farmaceutycznej oraz dzięki dobrej współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, ukierunkowane są na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym potrzeby rynku pracy.

Zakładane efekty uczenia się zgodne są z koncepcją i celami kształcenia oraz 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Konstrukcja programu studiów umożliwia realizację pełnego zakresu ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się, określonych w standardach kształcenia zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Osiągane efekty uczenia się, specyficzne dla kierunku farmacja, są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i zakresem działalności naukowej Wydziału Farmaceutycznego GUMed.

Jednolite studia magisterskie na ocenianym kierunku farmacja (zarówno stacjonarne jak i niestacjonarne) spełniają kryteria stawiane studiom o profilu ogólnoakademickim, ponieważ cele kształcenia i efekty uczenia się, osiąmane w ramach prowadzonych zajęć, w sposób szczególny uwzględniają kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej

³W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Realizacja celów kształcenia prowadząca do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, pozwala zdobyć wiedzę specjalistyczną, nabyć umiejętności praktyczne (łącznie z prawem do wykonywania zawodu) oraz kompetencje potrzebne na rynku pracy. Zapewnia to dobre przygotowanie studentów do wykonywania zawodu farmaceuty i prowadzenia działalności naukowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program kształcenia na kierunku farmacja dla cyklu 2018-2024 przygotowany został w oparciu o standardy określone w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. Dla studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2019/2020 program nauczania dostosowano do nowych uregulowań, zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Program studiów dla cyklu kształcenia 2019-2025 rozpoczynającego się od roku akademickiego 2019/2020 na kierunku farmacja reguluje w GUMed Uchwała Senatu nr 67/2019 Załącznik 3 i Załącznik 4 z dnia 23 września 2019 r. w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku farmacja. Zgodnie z Uchwałą realizowane są grupy zajęć z zakresu: biomedyczne i humanistyczne podstawy farmacji (A), fizykochemiczne podstawy farmacji (B), analiza, synteza i technologia leków (C), biofarmacja i skutki działania leków (D), praktyka farmaceutyczna (E) oraz metodologia badań naukowych (F).

Aktualnie realizowane treści programowe są zgodne z ujętymi w standardach efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki farmaceutyczne, a także z prowadzonymi badaniami naukowymi na Wydziale Farmaceutycznym. Treści programowe, obejmują kompleksowy zakres wiedzy i umiejętności specyficzny dla poszczególnych przedmiotów i grup zajęć (A-F).

Po wprowadzeniu nowych standardów kształcenia, program uległ modyfikacji, które polegały, m.in. na wprowadzeniu nowych przedmiotów (*farmacja kliniczna* zamiast *podstawy farmacji klinicznej*) i zwiększeniu liczby godzin o 85 godz., wprowadzeniu *opieki farmaceutycznej* w wymiarze 55 godz.), a także przesunięciu liczby godzin dydaktycznych pomiędzy przedmiotami, co przyczyniło się do tzw. "umedycznienia" studiów na kierunku farmacja. Zmiany te wpisują się w koncepcję wprowadzania w Polsce opieki farmaceutycznej czy rozwoju farmacji klinicznej. Z kolei wprowadzenie przedmiotów: *podstawy projektowania leków* (sem. 15 godz.) i *ochrona własności intelektualnej* (wykł. 15 godz.) zwiększa upracticznienie zajęć, odślania perspektywy praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Zgodnie ze standardami kształcenia, zostały wprowadzone, zajęcia

z wychowania fizycznego. jako obowiązkowe na studiach stacjonarnych i prowadzone są w wymiarze 60 godzin na I roku. Zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.

W czasie epidemii SARS-CoV-2, w roku akademickim 2020/2021, władze rektorskie GUMed podjęły decyzję o przyjęciu hybrydowego systemu realizacji zajęć dydaktycznych. Wykłady i seminaria oraz 75% ćwiczeń jest prowadzonych w formie zdalnej, natomiast pozostałe 25% godzin ćwiczeniowych studenci realizują w formie tradycyjnej (stacjonarnie: w laboratoriach i pracowniach), zgodnie z Uchwałą Senatu nr 49/2020 z dnia 01.09.2020 r. Modyfikacje te wymagały zastosowania innych, nowych metod i technik kształcenia na odległość. Podczas hospitacji zajęć ZO PKA stwierdził, że zostały one odpowiednio dobrane, żeby umożliwić studentom pełną realizację założonych efektów uczenia się zgodnych ze standardami kształcenia (Załącznik 5).

Na kierunku farmacja, jednolite studia magisterskie trwają 5,5 roku i prowadzone są w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, na których obowiązuje ten sam program zajęć, pod względem treści programowych i liczby godzin. Program studiów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych obejmuje realizację zajęć rozłożonych na 11 semestrów, którym przypisano ogółem 5320 godzin i 330 pkt. ECTS (w cyklu 2019-2025). Wskaźniki te są zgodne ze standardami kształcenia.

Prawidłowo dobrane formy zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Główną formą zajęć dydaktycznych są ćwiczenia (ok. 60%). W formie seminariów prowadzonych jest ok. 11%, a wykładów ok. 29% liczby godzin z udziałem nauczyciela. Pomimo tego, że obecnie ⅓ zajęć ćwiczeniowych odbywa się zdalnie, to przeprowadzone przez ZO PKA hospitacje (Załącznik 5) wykazały, że tematyka prowadzonych zajęć była zgodna z sylabusami poszczególnych przedmiotów. Stwierdzono, że nauczyciele byli bardzo dobrze przygotowani do zajęć pod względem merytorycznym i technicznym. Poprawnie dobierali metody dydaktyczne, w tym metody podające (udostępnianie przed zajęciami konspektów z części teoretycznej lub prezentacja wprowadzająca) oraz głównie metody aktywizujące (konwersacja on-line, samodzielne wykonywanie indywidualnie przydzielanych zadań i wspólna analiza rozwiązywanego problemu). Prowadzący zajęcia wykorzystywali prawidłowo dobrane i czytelne materiały dydaktyczne. Praktyczne wykonanie ćwiczeń było dokładnie omawiane podczas prezentowania filmów instruktażowych. Zapewnione przez Uczelnię platformy e-learningowe MOODLE a także ZOOM umożliwiają sprawne prowadzenie zajęć.

Na podstawie przeprowadzonych hospitacji stwierdzono, że aktywne uczestniczenie w zajęciach w formie zdalnej zapewnia możliwość osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć jest poprawnie oszacowany i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Zgodnie z programem studiów na kierunku farmacja, zarówno student studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych prowadzących zajęcia łącznie 285 pkt ECTS, co stanowi 86% ogólnej liczby punktów. Przewidziana do uzyskania liczba pkt ECTS przez studentów zgodna jest z wymaganiami.

Program studiów ma charakter sekwencyjny, który zakłada rozwój wiedzy i umiejętności od podstawowych do zaawansowanych i niezbędnych do wykonywania zawodu farmaceuty. Jednocześnie wskazuje się na przydatność wiedzy ogólnej poprzez odnoszenie się do elementów zawodowych w ramach przedmiotów z grupy A i B (np. *chemia fizyczna* – I rok)

Wprowadzenie nowych przedmiotów, np. *propedeutyka praktyki farmaceutycznej* na I roku, ma na celu zaprezentowanie początkującym studentom, farmacji jako nauki interdyscyplinarnej, ze szczególnym wskazaniem praktycznego zastosowania wiedzy zdobywanej w ramach poszczególnych przedmiotów w cyklu studiów.

Zgodnie z Planem studiów, student może wybrać zajęcia w liczbie odpowiadającej ogółem 20 pkt ECTS (w ramach zajęć fakultatywnych prowadzonych na roku I, II, III, IV w wymiarze po 5 pkt. ECTS/rok). Stanowi to 6% ogólnej liczby punktów, co jest zgodne z wytycznymi zawartymi w Standardach, przewidującymi nie mniej niż 5%. Umożliwienie takiego wyboru pozwala studentom zdobywać lub pogłębiać wiedzę, zgodnie z zainteresowaniami.

Program studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć, związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki farmaceutycznej, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 238. Liczba ta stanowi 72% ogółu punktów ECTS, czyli spełnia wymagane kryterium (>50%) dla studiów o profilu ogólnoakademickim. Zgodnie z Uchwałą Senatu nr 67/2019 z dnia 23 września 2019 r. w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku farmacja (przepisy obowiązujące od cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2019/2020) do grupy zajęć powiązanych z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w dyscyplinie nauki farmaceutycznej zakwalifikowano 40 przedmiotów/grup zajęć. Głównie były to: *ćwiczenia specjalistyczne i metodologia badań* (28 pkt. ECTS), *technologia postaci leków* (22 pkt. ECTS), *chemia leków* (18 pkt. ECTS), *farmakologia i farmakodynamika* (15 pkt. ECTS), *chemia organiczna* (11 pkt. ECTS) i *farmakognozja* (11 pkt. ECTS).

Na Wydziale farmaceutycznym prowadzone są zaawansowane badania naukowe w obszarach obejmujących: projektowanie i otrzymywanie nowych leków na drodze syntetycznej lub pochodzenia naturalnego; fizykochemiczne badania preformulacyjne i opracowywanie nowych technologii postaci leków; doskonalenie metod analitycznych stosowanych w procesie wdrażania nowych produktów leczniczych oraz zastosowanie nowoczesnych metod chemometrycznych i bioinformatycznych w badaniach farmaceutycznych; optymalizację farmakoterapii w oparciu o nowe dyscypliny wiedzy, takie jak metabolomika i proteomika; ocenę wpływu żywności i żywienia na zdrowie człowieka oraz badania toksykologiczne i inne, które wpisują się w reprezentowaną dziedzinę nauk farmaceutycznych. Zatem, właściwe jest powiązanie wspomnianych przedmiotów z działalnością naukową. Zajęcia te odbywają się w formie ćwiczeń oraz wykładów, a zastosowane metody dają możliwość osiągnięcia efektów uczenia się związanych z przygotowaniem do prowadzenia samodzielnej działalności naukowej (szkoła doktorska) lub udziału w niej (koło naukowe).

Badania naukowe i kształcenie na ocenianym kierunku farmacja stanowią nierozłączną całość, ponieważ tylko w ten sposób nauczanie może nadążać za zmieniającymi się potrzebami i wymaganiami społeczeństwa oraz postępem nauki. W świetle obowiązujących standardów kształcenia, jest to kluczowy element potwierdzający ogólnoakademicki profil studiów. Program studiów obejmuje zajęcia z języka łacińskiego i j. nowożytnego, realizowane w grupie zajęć E na I i II roku studiów (Zał. 2.1.1). Student nabiera umiejętności (E.U32) porozumiewania się z pacjentami i personelem systemu ochrony zdrowia w jednym z języków obcych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego). Zgodnie z udostępnionym Zał. 2.1.1, przyporządkowano im łącznie 10 punktów ECTS

Na kierunku farmacja prowadzone są również zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych i nauk społecznych. Zajęciom tym przyporządkowano 12 pkt. ECTS. W cyklu kształcenia na lata 2019-2025 przewidziano prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (15 godz. z przedmiotu *toksykologia*). Liczba ta zgodna jest ze standardami kształcenia, wg których liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach takiego kształcenia, nie może być większa niż 25% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Jednak na skutek rozwijającej się epidemii SARS-CoV-2, w roku akademickim 2020-2021, liczba pkt. ECTS uzyskiwana poprzez kształcenie zdalne sięga 85%.

Organizacja kształcenia zdalnego w roku akademickim 2020/2021 opiera się na rekomendacjach MNiSW oraz Głównego Inspektora Sanitarnego i jest uregulowana zarządzeniami Rektora i Uchwałami Senatu GUMed.

Realizacja programu studiów przygotowująca studentów do wykonywania zawodu farmaceuty przebiega zgodnie ze wytycznymi standardów kształcenia określonymi w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku farmacja prowadzone są z wykorzystaniem zróżnicowanych form i metod kształcenia, które pozwalają na jak najlepsze przekazanie treści realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów. Stosowane metody uwzględniają najnowsze osiągnięcia w zakresie doskonalenia dydaktyki. Wykorzystywane są nowoczesne metody aktywizowania studentów, m.in. problem based learning (PBL) prowadzony w ramach przedmiotu *chemia leków*.

Metody te zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Realizacja efektów w zakresie wiedzy odbywa się głównie podczas wykładów i seminariów oraz częściowo na ćwiczeniach. Wykorzystywane są zarówno metody podające np. wykłady akroamatyczne wspomagane prezentacją multimedialną, jak również aktywizujące oparte m.in. o wykłady konwersacyjne (np. *prawo farmaceutyczne*) oraz seminaria konwersacyjne (np. *farmakoterapia z informacją o lekach*). W trakcie tych zajęć nauczyciel akademicki prowadzi dyskusję (z elementami pytań) ze studentami.

Osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych możliwe jest w ramach zajęć (w formie ćwiczeń, seminariów), podczas których wykorzystywane są metody aktywizujące. Najczęściej stosowanymi są metody praktyczne: ćwiczenia laboratoryjne (np. *chemia analityczna*), ćwiczenia rachunkowe (np. *matematyka*), ćwiczenia prosektoryjne (*anatomia*), ćwiczenia symulacyjne (*propedeutyka medycyny ratunkowej*) oraz metody aktywizujące problemowe: analiza zdarzeń przypadków (np. *leki pochodzenia naturalnego*), dyskusja w różnych wariantach w tym „burza mózgów” (*chemia leków*), rozwiązywanie zadań (np. *biofarmacja*).

Metody te aktywizują studentów do „podążania” za nauczycielem i dają możliwość bieżącego pogłębiania wiedzy. Rozwijają zdolności samodzielnego rozwiązywania złożonych problemów.

W trakcie zajęć studenci kształcą umiejętności prowadzenia badań naukowych, m.in. przeprowadzania eksperymentów, wykonywania pomiarów, opracowania i interpretacji uzyskanych wyników, formułowania wniosków oraz analizy problemów. Mają możliwość pracy ze specjalistycznym oprogramowaniem i aparaturą wykorzystywaną w badaniach naukowych. Zdobyte umiejętności umożliwiają prowadzenie badań własnych studentów, które stanowią podstawę ich przyszłych publikacji.

Metody kształcenia (ćwiczenia fonetyczne, gramatyczne i stylistyczne, praca z tekstem, dyskusja) wykorzystywane podczas zajęć z łaciny i języka nowożytnego (angielski, niemiecki, hiszpański) są odpowiednie do osiągnięcia efektu uczenia jakim jest opanowanie języka obcego co najmniej na poziomie B2+.

Stosowane metody uwzględniają potrzeby ogółu grupy jak również indywidualnych studentów. Dostosowane są również do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. W szczególnych przypadkach (np. studentka w ciąży studiująca na studiach stacjonarnych student szczególnie uzdolniony i zaangażowany w działalność naukową lub będący członkiem sportowej kadry narodowej) istnieje możliwość realizowania zajęć dydaktycznych w indywidualnym toku studiów.

Zgodnie ze standardami, metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane podczas prowadzenia przedmiotów w ograniczonym zakresie (do 25% pkt. ECTS). Na ocenianym kierunku w programie studiów przewidziano prowadzenie 15 godz. wykładów z Toksykologii. Jednak obecna

sytuacja sanitarno-epidemiologiczna wymusiła modyfikację tych standardów, co zostało uszczegółowione wcześniej przy omawianiu programu studiów.

Na ocenianym kierunku farmacja w programie studiów zaplanowane są wakacyjne praktyki zawodowe po III i IV roku studiów, które są realizowane w miesiącach lipiec-wrzesień. Trwają po 4 tygodnie i obejmują po 160 godz. dydaktycznych. Każdej z tych praktyk przypisano prawidłowo po 6 pkt. ECTS. Podczas 11-go semestru studiów przewidziane jest realizowanie 6 miesięcznej praktyki w wymiarze 960 godz. dydaktycznych, którym przyporządkowano 33 pkt. ECTS.

Praktyka zawodowa po III roku odbywa się w aptece ogólnodostępnej, która posiada pozytywną opinię Okręgowej Izby Aptekarskiej, Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego i nauczyciela wizytującego praktyki. Ponadto w aptece muszą być wykonywane leki recepturowe w sposób ciągły, a kierownik apteki akceptuje obowiązujący program praktyki.

Większość studentów odbywa praktyki w Trójmieście, ale istnieje również możliwość jej realizacji w aptece położonej np. w miejscu zamieszkania studenta, po wcześniejszej weryfikacji pod kątem możliwości realizacji w wybranym miejscu zadań określonych w Ramowym Programie Praktyki. Na dodatkowe miejsca praktyki wyraża zgodę Kierownik Katedry Farmacji Stosowanej.

Nadzór nad studentem w miejscu odbywania praktyki może sprawować farmaceuta legitymujący się prawem wykonywania zawodu i z minimum 5 letnim stażem lub farmaceuta ze specjalizacją i 3 letnim stażem pracy.

Po IV roku studenci mogą wybrać jeden z 2 trybów realizacji praktyk - całość praktyki, czyli 4 tygodnie realizować w aptece szpitalnej lub 2 tygodnie w aptece szpitalnej i 2 tygodnie w innej jednostce szkolącej (laboratorium badawczo rozwojowe, laboratorium analityczne, hurtownia farmaceutyczna lub urząd sprawujący nadzór nad wytwarzaniem leków).

Ciekawym rozwiązaniem jest możliwość zapisu na praktykę poprzez system elektroniczny - student wybiera określoną jednostkę z listy dostępnej w systemie. Istnieje możliwość indywidualnego wskazania miejsca realizacji praktyki. Student musi przedstawić podanie do Kierownika Katedry Farmacji Stosowanej. Jednocześnie student zgłasza jednostkę w systemie (indywidualne miejsce odbywania praktyk) i rezerwuje termin planowanej praktyki.

Szczegółowe wymagania dot. praktyk udostępniane są w Ramowych Programach Praktyk publikowanych w Systemie oraz na stronach poszczególnych przedmiotów dla III i IV roku.

Praktyki wakacyjne dla kierunku farmacja organizuje i nadzoruje Katedra i Zakład Farmacji Stosowanej. Opiekunami praktyk ze strony Wydziału jest 11 nauczycieli – pracowników Katedry Farmacji Stosowanej, którzy bardzo dbają o zapewnienie jakości kształcenia podczas odbywanych praktyk i dlatego wizytują corocznie co najmniej 90% aptek, w których odbywają praktykę studenci. Zbierają opinie ze strony studenta i opiekuna oraz wypełniają formularz służący ocenie placówki szkolącej. Dzięki współpracy z innymi Wydziałami Farmaceutycznymi możliwe jest również wizytowanie aptek oddalonych od Trójmiasta. Wyznaczeni opiekunowie sprawują również nadzór organizacyjny i merytoryczny nad realizacją praktyk zawodowych.

W trakcie realizacji praktyk student zobowiązany jest do prowadzenia "Dziennika praktyk" oraz udokumentowania wykonywanych czynności. Obowiązkowe jest sporządzanie leków recepturowych i protokołów.

Weryfikacja i ocena efektów kształcenia odbywa się w czasie wizytacji studentów w miejscu praktyki oraz w trakcie zaliczenia po zakończeniu praktyki, odbywającego się w Katedrze Farmacji Stosowanej. Opiekun praktyki – farmaceuta w aptece – ma obowiązek realizacji programu praktyki i poświadczają to podpisami w dzienniku praktyki oraz wystawiając ocenę końcową. Nauczyciel akademicki podczas

zaliczenia praktyki sprawdza „Dziennik praktyk” i ocenia prawidłowość wykonywania czynności – w szczególności opisy wykonywanych leków oraz opisy leków wydawanych na receptę w terapii wielolekowej. Nauczyciel prowadzi ze studentem rozmowę z pytaniami sprawdzającymi efekty nauczania. W przypadku nieprawidłowości student musi uzupełnić opisy lub swoją wiedzę i ponownie przystąpić do zaliczenia.

Sześciomiesięczna praktyka w aptece, stanowi integralny element programu studiów magisterskich na kierunku farmacja, zgodnie z wytycznymi standardów kształcenia określonymi w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Studenci mogą dokonywać wyboru miejsca odbywania praktyki korzystając z elektronicznej bazy zapisów na praktykę poprzez wybranie apteki z zaproponowanej listy lub wpisanie nowej apteki do systemu. Niezbędne jest również złożenie w Dziekanacie wypełnionej przez aptekę Deklaracji i karty informacyjnej.

Apteki, w której możliwe jest odbywanie 6 miesięcznej praktyki podlegają weryfikacji przez Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego i Okręgową Izbę Aptekarską.

Bezpośredni nadzór nad przebiegiem praktyki sprawuje wyznaczony w aptece opiekun, którym jest kierownik apteki lub osoba posiadająca specjalizację apteczną, lub co najmniej pięcioletni staż pracy w aptece.

Przebieg praktyki studenci dokumentują w formie „Dziennika praktyki zawodowej w aptece”, który umożliwia sprawdzanie realizacji efektów kształcenia.

Poprawność przebiegu praktyki jest kontrolowana przez opiekuna dydaktycznego z Wydziału Farmaceutycznego Uczelni. Ocenia on zgodność przebiegu praktyki z jej planem, przedstawia protokół z kontroli kierownikowi praktyk oraz sprawdza „Dziennik praktyki zawodowej w aptece”, opisy sporządzonych leków recepturowych, przeprowadza rozmowę ze studentem na temat przebiegu praktyki i zaliczenie ustne.

Warunkiem zaliczenia 6 miesięcznej praktyki jest złożenie u opiekuna z ramienia Uczelni, „Dziennika praktyki zawodowej w aptece” wraz ze spisem i protokołami sporządzonych leków recepturowych razem z opinią opiekuna z apteki oraz zaświadczeniem o ukończeniu praktyki. „Dziennik praktyki zawodowej w aptece” jest dołączany do dokumentacji przebiegu studiów.

Program studiów, w tym plan studiów opracowany jest z uwzględnieniem sekwencyjności przedmiotów, co umożliwia w pierwszej kolejności nabycie wiedzy i umiejętności teoretycznych, a następnie wykorzystanie ich w zdobywaniu umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych w pracy zawodowej farmaceuty. Przedmioty ogólne (grupa A i B) realizowane są głównie w ramach pierwszych semestrów, a przedmioty kierunkowe (grupy C-E) w dalszych etapach.

Harmonogram zajęć pozwala na efektywne wykorzystanie czasu na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się z zachowaniem higieny nauczania. Zajęcia prowadzone są od godz. 8:00 do maksymalnie godz. 20:30 (na I roku, sem. zimowy). Pomiędzy zajęciami są odpowiednio zaplanowane przerwy na odpoczynek, zjedzenie posiłku i dotarcie do miejsca kolejnych zajęć.

W procesie nauczania niezwykle istotne jest sprawdzanie i ocenianie stopnia osiągania efektów uczenia się, które na ocenianym kierunku farmacja odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie studiów, stanowiącym załącznik nr 1 do Uchwały Senatu (obecnie obowiązująca nr 22/2020 z dnia 27.04.2020). Weryfikacja postępów studenta w osiąganiu założonych efektów uczenia się rozpoczyna się już na etapie realizacji zajęć dydaktycznych poprzez ocenę wypowiedzi studenta, wykonywania analizy substancji leczniczej i interpretacji wyników. Podczas zajęć student może

otrzymać informację zwrotną na temat jego postępów w realizacji efektów uczenia się. Natomiast wszystkie efekty uczenia się, zawarte w sylabusach poszczególnych przedmiotów, weryfikowane są po zakończeniu zajęć na podstawie zaliczenia końcowego albo egzaminu. O wynikach zaliczenia lub egzaminu student jest informowany poprzez system elektronicznej obsługi studenta. Warunkiem zaliczenia roku studiów jest uzyskanie zaliczeń wszystkich zajęć dydaktycznych i praktyk przewidzianych w programie studiów danego roku oraz uzyskanie co najmniej dostatecznej oceny ze wszystkich egzaminów przewidzianych w harmonogramie sesji egzaminacyjnej, zatwierdzonym przez Dziekana na wniosek opiekuna roku i kierowników dydaktycznych przedmiotów w porozumieniu ze starostą roku.

Ważnym elementem w procesie nauczania studentów kierunku farmacja są praktyki zawodowe (właściwie zaplanowane po III i IV roku) oraz sześciomiesięczna praktyka w aptece. Stanowią one czas na zdobycie umiejętności praktycznych m. in. w zakresie organizacji pracy w aptece; sporządzania, przechowywania i wydawania leków recepturowych i aptecznych oraz produktów leczniczych; udzielania informacji o lekach i prowadzenia opieki farmaceutycznej.

W opinii Zespołu Oceniającego sposób organizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku farmacja zapewnia doskonałe przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu farmaceuty.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program i plan studiów na ocenianym kierunku farmacja zawiera wszystkie treści programowe niezbędne w procesie przygotowania studentów do wykonywania zawodu farmaceuty i uwzględnia standardy kształcenia określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Harmonogram zajęć umożliwia rozwój wiedzy i umiejętności od podstawowych do zaawansowanych.

Prawidłowe dobranie metod realizacji zajęć dydaktycznych umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się, w tym osiągnięcie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem do wykonywania zawodu farmaceuty, a także prowadzeniem badań naukowych w dyscyplinie nauki farmaceutyczne.

Realizacja praktyk, w tym program, dobór miejsc praktyk i ich ilość, dobór opiekunów praktyk oraz metody weryfikacji nabywanych umiejętności, zapewniają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Prawidłowa organizacja procesu nauczania i uczenia się zapewnia pełną realizację programu studiów, co gwarantuje dobre przygotowanie absolwentów kierunku farmacja do pracy zawodowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutację kandydatów na studia przeprowadza Dział Rekrutacji, a nadzór nad tym procesem sprawuje Prorektor ds. Studenckich. Warunki rekrutacji na dany rok akademicki na kierunek farmacja są bardzo przejrzyste i ściśle określone w przyjętych przez Senat Uchwałach (nr 45/2019 z dnia 24 czerwca 2019 r. i nr 12/2020 z dnia 24 lutego 2020 r.).

Kwalifikacja kandydatów odbywa się w oparciu o uzyskane na świadectwie maturalnym oceny z chemii na poziomie rozszerzonym oraz jednego z przedmiotów: biologia, fizyka lub matematyka. O przyjęcie na studia ubiegać się mogą wyłącznie osoby, które otrzymają co najmniej 30% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania w procesie rekrutacji (≥60 pkt). Sporządzane są listy rankingowe. Kwalifikacja kandydatów na studia odbywa się na zasadzie konkursu, wg całkowitej ilości zdobytych punktów. Przyjęta procedura umożliwia dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się charakterystycznych dla tego kierunku.

Takie same zasady rekrutacji i kwalifikacji obowiązują również w przypadku osób z niepełnosprawnością. Zapewniają im równe szanse w podjęciu studiów na kierunku farmacja.

Rekrutacja kandydatów na studia odbywa się za pośrednictwem systemu rekrutacji on-line poprzez ogólnie dostępną stronę internetową. Zgodnie z Uchwałą Senatu nr 45/2019 z 19 czerwca 2019r., kandydatów ubiegających się o przyjęcie na jednolite studia magisterskie niestacjonarne obowiązują takie same zasady rekrutacji, jak na jednolite studia magisterskie stacjonarne. Wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne.

W opinii ZO PKA zasady rekrutacji są wyraźnie sprecyzowane, uwzględniają zasadę równych szans i w prosty sposób można do nich dotrzeć.

Efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów nie są potwierdzane dla programu studiów na kierunku farmacja, który odpowiada ściśle określonym standardom kształcenia.

Przyjęcie na studia może nastąpić na drodze przeniesienia z innej uczelni za zgodą Rektora, na pisemny wniosek kandydata. Kandydat jest zobowiązany dołączyć dokumenty potwierdzające przebieg studiów i dotychczas uzyskane efekty uczenia się. Procedura uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, jest zgodna z Uchwałą Senatu nr 29/2019 z dnia 29.04.2019 r.

Na podstawie dokumentów potwierdzających uzyskanie określonych efektów uczenia się wraz z informacją o formie, wymiarze czasowym i zdobytych punktach ECTS, Rektor podejmuje decyzję o przepisaniu punktów ECTS i przyjęciu na studia.

Złożenie egzaminu dyplomowego oraz pozytywna ocena pracy dyplomowej są warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów. Zasady dyplomowania są jasno sprecyzowane, formalnie przyjęte Uchwałą Senatu nr 29/2019 z dnia 29.04.2019 r. Studenci przed rozpoczęciem procesu dyplomowania są zapoznawani z przyjętymi zasadami. ZO PKA, po przeanalizowaniu wybranych losowo prac dyplomowych (Załącznik 3, cz.II) stwierdził, że ich tematyka wiązana jest z profilem

kształcenia i odzwierciedla efekty uczenia się w dyscyplinie nauk farmaceutycznych. Praca dyplomowa przed egzaminem dyplomowym sprawdzana jest z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego i oceniana przez promotora i recenzenta. W ramach egzaminu dyplomowego studenci odpowiadają na pytania recenzenta i promotora, które zapewniają potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Według opinii ZO PKA, zasady i procedury dyplomowania są prawidłowe. Zapewniają osiągnięcie wysokiej jakości prac dyplomowych (średnia z ocen: 4,0 z lat 2018 i 2019 oraz zdobyte nagrody w Konkursach prac magisterskich), a także potwierdzają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się przewidzianych na kierunku farmacja dla jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim.

Studenci kierunku farmacja osiągają efekty uczenia się, w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, specyficzne i niezbędne do wykonywania zawodu farmaceuty. Sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Weryfikacja osiągniętych efektów wymaga zastosowania zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii, których dotyczą te efekty. Na ocenianym kierunku w kategorii wiedzy wykorzystywane są metody formujące (sprawdzian pisemny przed ćwiczeniami, sprawdzenie wiedzy studenta podczas zajęć, ocena przygotowanej prezentacji, kolokwium) oraz metody podsumowujące (egzamin ustny lub pisemny z pytaniami otwartymi lub testowymi). W zakresie umiejętności i kompetencji stosowane są metody formujące (m.in. ocena poprawności wykonania analizy, obserwacja czynności wykonywanych w czasie zajęć przez studenta) oraz metody podsumowujące (zaliczenie i egzamin praktyczny).

W ocenie realizacji efektów osiąganych podczas praktyk wykorzystywany jest Dziennik praktyk i protokoły wypełniane przez studenta, ocena opiekuna praktyk i zaliczenie ustne.

Przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej sprawdzane jest za pomocą wyników ocen z egzaminów, pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego.

Potwierdzeniem osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są wyniki prac etapowych i egzaminacyjnych (Zał. 3, cz.I), Dzienniki praktyk, projekty (realizowane głównie w ramach Studenckich Kół Naukowych) i praca dyplomowa. Istotnym dowodem na osiągnięcie efektów uczenia się jest też silna pozycja absolwenta na rynku pracy (potwierdzona w trakcie rozmów z przedstawicielami otoczenia społeczno-ekonomicznego) lub podejmowanie dalszej edukacji.

Tematyka i metodyka prac realizowanych przez studentów są dostosowane do efektów uczenia się i dyscypliny nauki farmaceutyczne.

Badania prowadzone przez studentów wymagają znajomości metod, umiejętności obsługi specjalistycznej aparatury, analizy otrzymanych wyników i wyciągania wniosków. Dowodem na posiadanie tych umiejętności są liczne publikacje naukowe z udziałem studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji i kwalifikacja kandydatów na studia są przejrzyste, ogólnie dostępne i spełniają wymagania formalne. Umożliwiają prawidłowy dobór kandydatów.

Stosowany sposób weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a także procedura dyplomowania służą do monitorowania postępów w uczeniu się.

Dowodem osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są przede wszystkim opublikowane z ich udziałem prace naukowe.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Szczegółowa analiza kwalifikacji kadry nauczającej dowodzi, iż zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez osoby o wybitnych, udokumentowanych kompetencjach dydaktycznych i niekwestionowanym dorobku naukowym. Ponadto, zajęcia związane z zawodem farmaceuty prowadzone są przez osoby z doświadczeniem praktycznym i zawodowym, udokumentowanym prawem wykonywania zawodu, a nawet specjalizacji z farmacji aptecznej i farmacji szpitalnej. Proces kształcenia na kierunku farmacja w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym prowadzonym na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim realizuje 233 nauczycieli akademickich, w tym 20 osób z tytułem profesora, 40 osób ze stopniem doktora habilitowanego, 98 osób ze stopniem doktora i 75 osób z tytułem magistra/lek.med., co umożliwia a nawet zapewnia prawidłową realizację zajęć.

Kadra nauczająca, realizująca zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku posiada odpowiednie kompetencje dydaktyczne, które znajdują swój wyraz w autorstwie lub współautorstwie licznych podręczników, skryptów i monografii, również o zasięgu międzynarodowym. Rzetelny dorobek naukowy kadry nauczającej jest ściśle związany z efektami uczenia się na kierunku farmacja, a realizowane prace dotyczą badań związanych z efektami uczenia.

Przydział zajęć, jak też obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Obciążenie godzinowe, prowadzeniem zajęć osób zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, jest prawidłowe.

Gdański Uniwersytet Medyczny prowadzi przejrzystą politykę kadrową której celem jest zapewnienie optymalnej realizacji programu studiów, a co za tym idzie, osiąganie efektów uczenia. Obsada zajęć dydaktycznych na kierunku farmacja jest prawidłowa. Wszystkie przedmioty realizowane są w jednostkach organizacyjnych, w których zatrudnieni nauczyciele akademicy charakteryzują się

uznanym i udokumentowanym dorobkiem naukowym zbieżnym z efektami uczenia, co także sprzyja nabywaniu przez studentów umiejętności badawczych. Zbieżność tematyki badawczej z prowadzonymi zajęciami umożliwia włączanie studentów do badań naukowych. Efektem tych działań są wspólne publikacje i udział studentów w konferencjach naukowych.

Wszyscy nauczyciele akademicki podlegają ocenie przez studentów w ramach badań ankietowych, których wyniki stanowią jeden z podstawowych elementów corocznej oceny pracowników. Celem zwiększenia zwrotności ankietyzacji są prowadzone spotkania ze studentami, podczas których przedstawiciele władz Uczelni/Wydziału przedstawiają ważność i celowość prowadzonej ankietyzacji. Dodatkowo studenci mają możliwość wyrażenia opinii na temat procesu kształcenia na posiedzeniach Komisji ds. Dydaktyki.

Istotnym narzędziem doskonalenia procesu uczenia są hospitacje zajęć przeprowadzane systemowo według wydziałowego planu hospitacji i mogą mieć charakter: doradczo-doskonałacy, oceniający, ale też interwencyjny. W czasie hospitacji ocenie podlega m.in. organizacja zajęć, dobór metod kształcenia, a także weryfikacja osiągnięcia celów uczenia.

Władze Wydziału przeprowadzają okresową ocenę kadry nauczającej, a jej kryteria są zawarte w Zarządzeniu Rektora nr 99/2019 z dnia 31.12.2019. Ocena obejmuje działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną nauczyciela akademickiego, przy czym uwzględnia również wnioski wynikające z badań ankietowych przeprowadzanych przez studentów.

Funkcjonujący, precyzyjnie opisany system oceny nauczycieli akademickich stanowi narzędzie przyczyniające się do rozwoju naukowego i dydaktycznego kadry nauczającej, co z kolei przyczynia się do rozwoju naukowego studentów poprzez rzeczywisty ich udział w realizowanych badaniach naukowych.

Realizowana w Uczelni polityka kadrowa motywuje kadrę nauczającą do systematycznego rozwoju naukowego, zawodowego a także do podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w Uczelni wypracowano mechanizmy zapobiegające sytuacjom konfliktowym, a przede wszystkim przejawom dyskryminacji i działaniom nieetycznym, zarówno w odniesieniu do pracowników, jak też i studentów. Każdego roku analizowane są wyniki badania satysfakcji studenckiej, którego część dotyczy oceny zjawiska dyskryminacji i poczucia bezpieczeństwa wśród studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra dydaktyczna posiada dobrze udokumentowane kompetencje dydaktyczne i niekwestionowany dorobek naukowy, a realizowane zajęcia zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Kryteria rozwoju pozwalają zarówno na efektywne realizowanie projektów badawczych, jak też podnoszenie kwalifikacji dydaktycznych i zawodowych. Wszyscy nauczyciele akademicki podlegają ocenie, która uwzględnia zarówno publikacje naukowe, udział w projektach badawczych, ale też oceniana jest działalność dydaktyczna, której kryteria obejmują: ocenę zajęć dydaktycznych, opiekę nad Studenckimi Kołami Naukowymi oraz wyniki badań ankietowych przeprowadzanych przez studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura dydaktyczna ocenianego kierunku jest dostosowana do procesu nauczania i uczenia się i jest adekwatna do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej i zawodowej. Bazę dydaktyczną stanowi kompleks budynków usadowiony we Wrzeszczu, w którym zlokalizowane są sale wykładowe, ćwiczeniowe i seminaryjne oraz zaplecze naukowo-laboratoryjne Wydziału. W sąsiedztwie budynków naukowo-badawczych mieści się ogród botaniczny oraz kompleks sportowy. Strukturę naukowo-dydaktyczną Wydziału tworzą Katedry i Zakłady, Wydziałowa Biblioteka, Ogród Roślin Leczniczych, Studium Nauczania Matematyki, Statystyki i Informatyki a także Apteka Szkoleniowa wyposażona w pracownię komputerową z 17 stanowiskami będąca jednym z najnowocześniejszych miejsc w kraju do nauczania i praktycznego wdrażania założeń systemu opieki farmaceutycznej.

Należy podkreślić, iż sale wykładowe i seminaryjne mają odpowiednie wyposażenie techniczne w postaci nowoczesnego sprzętu audiowizualnego, natomiast pracownie i laboratoria będąc adekwatnie wyposażone spełniają zarówno funkcje dydaktyczne, jak też badawcze. Tam właśnie realizowane są prace magisterskie, jak też projekty naukowe z udziałem studentów. Bardzo istotnym dla kierunku farmacja jest zapewnienie odpowiedniej infrastruktury gwarantującej standard kształcenia w zakresie praktyk. Zarówno wybrane przez Wydział apteki ogólnodostępne, jak też szpitalne, w których studenci, zgodnie z programem i planem studiów, odbywają praktyki zawodowe, zapewniają najwyższe standardy dydaktyczne, pozwalające na nabycie umiejętności określonych w Ramowym Programie Praktyki Zawodowej w Aptece.

Zarówno liczba, jak i wielkość sal wykładowych, seminaryjnych i ćwiczeniowych jest adekwatna do potrzeb efektywnego kształcenia. Liczba stanowisk w pracowniach i laboratoriach jest w pełni dostosowana do liczby studentów, co bezpośrednio wpływa na efekty uczenia się. Każda z katedr prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku posiada odpowiednią infrastrukturę informatyczną wyposażoną w specjalistyczne oprogramowanie.

Jednolity system biblioteczno-informacyjny GUMed tworzą: Biblioteka Główna (BG), Biblioteka Wydziału Farmaceutycznego (BWF) oraz zbiory przechowywane w jednostkach dydaktycznych. Podstawą tego systemu jest BG, której działania są istotnym fragmentem obszaru naukowego i dydaktycznego, zarówno nauczyciela akademickiego, jak też studenta. Czytelnie znajdujące się w strukturze BG posiadają 272 miejsca do korzystania z księgozbioru, BWF dysponuje 16 miejscami dla czytelników, w tym 3 stanowiskami komputerowymi. Godziny otwarcia bibliotek w pełni zabezpieczają potrzeby studentów ocenianego kierunku.

Infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna funkcjonuje zgodnie z przepisami BHP, co jest oczywistą podstawą dopuszczenia jej do pełnego wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się.

Pomieszczenie dydaktyczne, w tym laboratoria komputerowe a także specjalistyczne oprogramowania są dostępne dla studentów poza godzinami zajęć. Ponadto, koordynowana przez bibliotekę usługa zdalnego dostępu PROXY pozwala wszystkim uprawnionym, w tym także studentom kierunku farmacja korzystać z zasobów elektronicznych także z komputerów domowych przez 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu.

Obiekty Wydziału w których realizowane są zajęcia dydaktyczne posiadają efektywne udogodnienia dla osób niepełnosprawnych. Zarówno szerokość stołów laboratoryjnych, jak też przestrzeń między nimi są przystosowane dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Ponadto w Bibliotece Głównej funkcjonuje dla osób z niepełnosprawnością dodatkowa czytelnia o powierzchni 230 m², dysponująca 94 wygodnymi miejscami do nauki. Dodatkowo przygotowano również specjalne stanowisko dla osoby z dysfunkcją narządu wzroku.

W Gdańskim Uniwersytecie Medycznym dostępna jest elektroniczna platforma nauczania na odległość. Usługa kształcenia na odległość dostępna jest 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu. Oprogramowanie wykorzystywane do tego celu w pełni zapewnia dostęp do treści dydaktycznych skierowanych do studentów, ale też posiada instruktażowe treści dla nauczycieli, co zachęca i efektywnie rozszerza kształcenie na odległość, a to wzbogaca proces nauczania i uczenia się.

Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne w pełni umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej. Są one przetwarzane w zsynchronizowanych serwisach WWW w wersjach polskiej i angielskiej pełniących rolę zintegrowanych platform informacyjnych, edukacyjnych i usługowych, obejmując piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się wszystkim studentom. Zasoby są dostępne w postaci tradycyjnej, woluminów książkowych i woluminów czasopism, ale też w wersji sieciowej w postaci baz danych, w tym wszystkich, głównych światowych zbiorów elektronicznych. Ta infrastruktura jest dostępna dla osób z niepełnosprawnościami oraz w systemie kształcenia na odległość.

Tak znaczący udział zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość z powodzeniem jest realizowany z wykorzystaniem platformy e-learningowej MOODLE a także platformy ZOOM.

Zatem infrastruktura jest w pełni zgodna z wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia.

Ocena i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej jest priorytetem zarówno Uczelni, jak też Wydziału Farmaceutycznego i wpisuje się w strategię działania Uczelni poprzez ciągłe monitorowanie potrzeb oraz usprawnienie bazy dydaktycznej, naukowej a także biblioteczno-informacyjnej.

Uczestniczą w nich zarówno nauczyciele, jak i studenci partycypując bezpośrednio i pośrednio w pracach Wydziałowego Zespołu Jakości Kształcenia. Ponadto ocena infrastruktury przeprowadzana jest w ramach corocznej ankietyzacji.

Wyniki tych przeglądów oraz wnioski z oceny studenckiej są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej m.in. poprzez powiększanie i unowocześnianie oprzyrządowania w procesie nauczania, ale też unowocześniania bazy naukowej. Infrastruktura biblioteczna zaś jest doskonalona w efekcie okresowych badań ankietowych dotyczących zmian zasobów bibliotecznych, jak też struktury i czasu pracy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informacyjna umożliwia prawidłową realizację zajęć i osiąganie przez studentów efektów uczenia się, jest również systematycznie dostosowywana do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Ponadto podlega systematycznej ocenie z udziałem studentów, a efekty tej oceny są wykorzystywane w działaniach udoskonalających.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Działalność instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi władze ocenianego kierunku współpracują w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany. Jednostka prowadząca oceniany kierunek charakteryzuje się dobrą i długoletnią współpracą z otoczeniem społecznym i gospodarczym w procesie kształcenia. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi jest formalizowana w oparciu o zawieranie porozumień na realizację kształcenia praktycznego. Porozumienia dotyczą wakacyjnych praktyk zawodowych studentów kierunku farmacja oraz praktyk zawodowych. Umowy nie uwzględniają liczby studentów, których placówka jest w stanie przyjąć na praktyki lub dotyczą konkretnego studenta chcącego odbyć praktykę w wybranym miejscu. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma miejsce na poziomie Rady Uczelni, Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Rady Pracodawców.

Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia wyłania spośród siebie zespoły m.in. ds. monitorowania i oceny efektów kształcenia oraz ds. współpracy z interesariuszami, które dbają o doskonalenie udziału interesariuszy w określaniu i współtworzeniu efektów uczenia poprzez: analizę i ocenę udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie badania i oceny poszczególnych czynników mających wpływ na jakość kształcenia, analizę skuteczności działań naprawczych, udział przedstawicieli rynku pracy w ustalaniu i ocenie efektów kształcenia.

Identyfikowanie efektów uczenia się na rynku pracy ma miejsce dzięki monitorowaniu karier zawodowych absolwentów, pozyskiwaniu opinii pracodawców o osiągniętych efektach kształcenia oraz ocenie działalności naukowej jednostki w zakresie obszaru wiedzy związanej z kształceniem.

Pracodawcy zwrócili uwagę na fakt, że studenci są coraz lepiej przygotowani do wejścia na rynek pracy. Pracodawcy w porozumieniu ze studentem proponują tematy prac dyplomowych np. z zakresu chemii fizycznej czy farmacji stosowanej. Pracodawcy ponownie zasygnalizowali, iż takie elementy jak

autoprezentacja, umiejętność pracy w zespole, komunikacja z pacjentem powinny zostać bardziej rozwijane w czasie toku studiów. Podkreślali również, że wiedza absolwentów jest na wysokim poziomie i że chętnie zatrudniają absolwentów akredytowanego kierunku.

Uczelnia zawiera porozumienia dotyczące wakacyjnych praktyk zawodowych studentów kierunku farmacja oraz porozumienia dotyczące praktyk zawodowych, które przede wszystkim odbywają się na terenie Trójmiasta. O podmiocie spoza regionu i możliwości odbywania tam praktyk decyduje Dziekan, który wyraża zgodę na odbywanie praktyk poza miejscami sugerowanymi przez akredytowany kierunek.

Pracodawcy mają jednego przedstawiciela w siedmioosobowym składzie Rady Uczelni, która została powołana uchwałą Nr 8/2019 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 25 lutego 2019r. w sprawie *powołania Pierwszego Rady Uczelni Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego*. Przedstawicielem pracodawców jest osoba z firmy POLPHARMA.

W 2019 roku odbyły się dwa spotkania Rady Pracodawców 8 lutego oraz 8 listopada. Pierwsze z nich było spotkaniem rozpoczynającym działalność Rady Pracodawców, zostały omówione zasady funkcjonowania. Pracodawcy są zawiadamiani o posiedzeniach listownie, prowadzona jest lista obecności. W skład Rady Pracodawców wchodzi następujący przedstawiciele:

- Pomorski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny;
- Wojewódzki Konsultant ds. Farmacji Aptecznej;
- Prezes Gdańskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej;
- Dyrektor Naczelny Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego;
- Kierownik Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Laboratoryjnej;
- Dyrektor Regionu ds. Laboratoryjnych;
- Członek Okręgowego Sądu Aptekarskiego;
- Wojewódzki Konsultant w Dziedzinie Farmacji Szpitalnej;
- Prezes i v-ce Prezes Zarządu Fundacji Naukowej Polpharma S.A.;
- Członek Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych;
- Kierownik Laboratorium Badawczo-Wdrożeniowego OCEANIC S.A.;
- Przewodnicząca Rady Nadzorczej Gemini Polska Sp. z o.o.;
- Specjalista ds. Zapewnienia Jakości Ziara Ltd Zakład Produkcji Leków Sp. z o.o.;
- Prezes Zarządu CERKO Sp. z o.o.;
- Przedstawiciele firm: Diagnostyka Sp. z o.o.; WZZ "Herbapol" SA; Laboratoria Medyczne Brus grupa Alab; Systemy Oceny Wiarygodności Analiz Medycznych Sowa Med.;
- Kierownicy aptek otwartych i szpitalnych na terenie województwa pomorskiego.

Działalność ocenianego kierunku wyraża się także poprzez współpracę przy organizowaniu inicjatyw służących szerzeniu wiedzy z zakresu profilaktyki chorób i zdrowego stylu życia. Corocznie organizowany jest Dzień Otwarty GUMed Nauka dla Zdrowia, czyli impreza łącząca tradycyjny Dzień Otwarty z Medycznym Dniem Nauki – największą na Pomorzu imprezą popularyzującą nauki medyczne oraz Piknikiem na Zdrowie – wydarzeniem skierowanym do mieszkańców Trójmiasta. Ponadto Uczelnia bierze udział w pracach nad Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego, Regionalną Strategią Innowacji oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Pomorskiego, przykładem wspólnych działań w tym zakresie było uczestnictwo pracowników, doktorantów i studentów Wydziału Farmaceutycznego w spotkaniu: „UCZELNIA – GOSPODARKA, WSPÓŁPRACA DLA ROZWOJU INNOWACJI”.

Obecnie współpraca Władz ocenianego kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter sformalizowany. Obie strony tej współpracy są zadowolone i bardzo pozytywnie wypowiadają się na jej temat. Przykładem tej współpracy jest wieloletnie współdziałanie Polpharmy z Wydziałem Farmaceutycznym GUMed, który jest przykładem udanego połączenia świata biznesu i nauki, a także skutecznego partnerstwa w obszarze naukowo-badawczym. Wielu pracowników firmy zdobyło swoje wykształcenie właśnie na Wydziale Farmaceutycznym. Polpharma aktywnie współpracuje z Wydziałem w obszarze rozwoju technologii. Od lutego 2019 roku funkcjonuje Rada Pracodawców, w której przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają bezpośredni kontakt z władzami ocenianego kierunku.

Obok wypełniania swoich podstawowych zadań – kształcenia wysoko kwalifikowanych kadr medycznych i prowadzenia społecznie użytecznych badań naukowych, pracownicy i doktoranci Wydziału Farmaceutycznego uczestniczą również w sprawowaniu opieki zdrowotnej nad mieszkańcami Pomorza i sąsiadujących regionów, wspierając swoją wiedzą i doświadczeniem władze samorządowe i państwowe oraz uczestnicząc aktywnie w pracach eksperckich na rzecz organów władzy publicznej. Przykładem szczególnego zaangażowania jest współpraca z samorządem wojewódzkim w ramach strategicznego programu Zdrowie dla Pomorzan służącego poprawie zdrowotności mieszkańców regionu. Promocją absolwentów oraz ich losami po zakończeniu studiów zajmuje się Prorektor do spraw studenckich. Poprzez sympozja: „Kariera farmaceuty”, „Przyszłość farmaceuty - serii wykładów prowadzonych przez absolwentów kierunku farmacja i osoby związane z branżą farmaceutyczną, studenci mają możliwość pozyskania informacji na temat realiów pracy, która czeka ich po ukończeniu studiów. Pracodawcy umożliwiają czasowe zatrudnienie studentów. Jeden z pracodawców wyraził opinie na temat potrzeby bardziej szczegółowej selekcji aptek prowadzących staż studentów. Należy poprawić kompetencje miękkie studentów, przede wszystkim prowadzenia rozmowy z pacjentem. Pracodawcy zwracają uwagę na nadchodzącą cyfryzację aptek, rozwój telemedycyny.

Uczelnia ściśle współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu realizacji wakacyjnych praktyk zawodowych studentów kierunku farmacja oraz porozumienia dotyczącego praktyk zawodowych. Oceniany kierunek nie dysponuje kryteriami doboru miejsca odbywania praktyk, a to pomogłoby w doborze najbardziej właściwego miejsca odbywania praktyki, co zostało poruszone również przez pracodawców podczas spotkania w lutym 2019. Na pochwałę zasługuje fakt, iż kontrola praktyk zawodowych i wakacyjnych odbywa się zazwyczaj dwukrotnie poprzez wizytację przedstawicieli akredytowanego kierunku. W ostatnim czasie zaczęto wykonywać wizytacje telefoniczne. Interesariusze zewnętrzni, u których odbywają się praktyki, nie są objęci ankietyzacją, która pozwoliłaby im na wyrażenie swojej opinii na temat studentów, którzy odbyli u nich praktykę. Systematyczne zbieranie informacji, poprzez ujednoliconą ankietę, przyczyni się do uzyskania rzetelnych i obiektywnych informacji od interesariuszy zewnętrznych, co pozwoli doskonalić poziom kształcenia na akredytowanym kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Władze ocenianego kierunku współpracują z otoczeniem społeczno-gospodarczym głównie w oparciu o formy niesformalizowane, a formalna współpraca dotyczy głównie realizacji praktyk studenckich. Współpraca ma pozytywny wpływ na rozwój kierunku, dotyczy to: konstruowania programu studiów, jego realizacji oraz doskonalenia. Powołanie Rady Pracodawców, która koncentruje się na zacieśnieniu współpracy między środowiskiem uniwersyteckim, a gospodarką korzystnie wpływa na poziom kształcenia na ocenianym kierunku. Otoczenie społeczno-gospodarcze ma wpływ na program studiów i systematycznie go weryfikuje. Niemniej wprowadzenie ujednoliconej ankiety dla pracodawców, która umożliwi im ocenę studentów odbywających praktykę korzystnie wpłynie na podniesienie standardów kształcenia na ocenianym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest integralną częścią strategii Uczelni. W proces internacjonalizacji wpisuje się wielopłaszczyznowa współpraca jako efekt podpisanych przez władze Uczelni 29 umów z przodującymi ośrodkami uniwersyteckimi całego świata. Uczelnia jest aktywnym członkiem kampanii „Ready, Study, Go Poland” oraz projektu „Study in Poland”. W ramach umiędzynarodowienia kadra Wydziału aktywnie uczestniczy w inicjatywach bezpośrednio wpływających na koncepcję kształcenia i plany rozwoju kierunku farmacja:

- Study in Pomorskie – wspieranie działań służących umiędzynarodowieniu pomorskich ośrodków akademickich,
- wizyty studyjne w partnerskich uczelniach, których celem są praktyki z zakresu badań projektowych, jak też dydaktyki.

Kadra dydaktyczna Wydziału oraz studenci wizytowanego kierunku biorą czynny udział w procesie integracji w ramach programu “Internationalization at Home”.

Kształcenie na kierunku farmacja uwzględnia potrzebę posiadania przez absolwentów umiejętności posługiwania się językiem obcym, co jest koniecznością na zagranicznych rynkach pracy. Studenci kierunku mogą i uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez wykładowców uczelni partnerskich, a dobór zajęć i grup zajęć realizowanych w ramach programu Erasmus+ pozwala na realizację treści programowych za granicą przy uwzględnieniu tożsamej punktacji ECTS. Jako Uczelnia z prestiżowym tytułem „University Research” oferuje wsparcie w metodach nauczania i technikach badawczych wszystkim krajom, które chcą poprawić poziom nauczania i badań, przy czym coraz liczniejsze deklaracje takiej współpracy ze strony państw obszaru Morza Bałtyckiego warunkują przeprowadzanie międzynarodowych warsztatów i indywidualnych programów szkoleniowych. Uczelnia jest

beneficjentem licznych programów w ramach, których również studenci kierunku farmacja, a także młodzi naukowcy wyjeżdżają za granicę w celu odbycia części studiów, praktyki zawodowej lub pracy naukowej. Nade wszystko należy wymienić program Erasmus+ w ramach którego w latach 2015-2019 46 studentów Farmacji przebywało w ośrodkach zagranicznych. W tym samym okresie Wydział gościł 9 studentów zagranicznych.

Nadto studenci kierunku farmacja korzystają z ofert Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) ale też z Baltic Sea Region University Network, czy też organizacji regionalnej SkanBalt mającej na celu wspieranie inicjatyw na rzecz rozwoju transferu technologii w medycynie i farmacji

Proces umiędzynarodowienia kształcenia na wizytowanym kierunku jest monitorowany w aspekcie wyjazdów kadry nauczającej oraz studentów w ramach programu Erasmus+ oraz innych. Coroczne sprawozdania Działu ds. Umiędzynarodowienia Uczelni pozwalają na ocenę aktywności międzynarodowej pracowników oraz studentów. Wpływ procesu umiędzynarodowienia na program studiów oraz jego realizację jest niewątpliwy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Gdański Uniwersytet Medyczny stwarza warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Wspiera mobilność międzynarodową studentów i pracowników dysponując szeroką ofertą umów bilateralnych z placówkami naukowymi i dydaktycznymi. Studenci mają możliwość udziału w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ ale też regionalnych inicjatywach dotyczących państw morza Bałtyckiego. Obecność, praktycznie ciągła, w składzie kadry nauczającej przedstawicieli ośrodków zagranicznych jest ważnym czynnikiem stymulującym rozwój i realizację procesu umiędzynarodowienia, który podlega systematycznym ocenom z udziałem studentów, co przyczynia się do jego doskonalenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Oferowane przez Uczelnię wsparcie przybiera zróżnicowane formy. Podejmowane przez Jednostkę działania są dostosowane do oczekiwań i potrzeb studentów, które mogą wynikać z realizacji programu studiów na kierunku farmacja.

Studentów angażuje się do działalności naukowej poprzez możliwość realizacji projektów badawczych w ramach licznych Studenckich Kół Naukowych. W ramach Wydziału Farmaceutycznego prowadzonych jest 14 kół naukowych. Osobami udzielającymi wsparcia merytorycznego i organizacyjnego są wyznaczeni opiekunowie kół naukowych. Wymiernym efektem prowadzonych badań studenckich we współpracy z kadrą dydaktyczną są liczne publikacje naukowe oraz prezentacje na konferencjach. Studenci prezentują swoje osiągnięcia naukowe zarówno na ogólnopolskich jak i międzynarodowych sympozjach. Uczelnia udziela wsparcia finansowego umożliwiającego rozwój naukowy studentów. Wskazane wsparcie prowadzone jest w ramach działań Prorektora ds. Studenckich. Prorektor może dofinansować, m.in. udział w konferencji, seminariach, badaniach naukowych oraz współfinansować publikacje naukowe.

Na podstawie przeprowadzonej analizy należy stwierdzić, iż Uczelnia udziela wsparcia różnym grupom studenckim. Osoby, które osiągają wybitne wyniki w nauce lub znalazły się w trudnej sytuacji materialnej mają możliwość wnioskowania o całościowe lub częściowe zwolnienie z opłat za studia prowadzone w trybie niestacjonarnym.

Uczelnia dopuszcza możliwość użytkowania obiektów sportowych Uczelni poza godzinami zajęć wychowania fizycznego i treningów grupowych.

Istnieje możliwość rozwoju kompetencji miękkich poprzez uczestnictwo w programie „Wiedza-Edukacja-Rozwój”. Jedną ze składowych programu jest poprawa kompetencji studentów. Ponadto, studenci mają możliwość udziału w dodatkowych wizytach studyjnych oraz wycieczkach do zakładów pracy.

Uczelnia uwzględnia również zróżnicowane potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Osobą, która wspiera studentów z niepełnosprawnościami jest Pełnomocnik ds. Osób z Niepełnosprawnością. Ta grupa studentów może ubiegać się o dedykowane wsparcie materialne oraz dostosowanie sposobu organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego. Dodatkowo studenci mogą wnioskować o przyznanie Indywidualnego Toku Studiów. Ciekawą inicjatywą przewidzianą dla studentów z niepełnosprawnością jest przyznawanie finansowego wsparcia dla osób wyjeżdżających na studia lub praktykę za granicę. Środki umożliwiają pokrycie bezpośrednich kosztów wynikających z utrudnień spowodowanych przez posiadaną niepełnosprawność.

Uczelnia zapoznaje studentów z formalnie przyjętą procedurą rozstrzygania skarg i wniosków. Zwykle podstawowe informacje z tego zakresu przekazywane są podczas spotkania organizacyjnego studentów dla pierwszego roku. Prośby o interwencję w sprawach problemowych mogą być przekazywane ustnie bądź pisemnie do pracownika dziekanatu, starosty roku, opiekuna roku lub kierownika kierunku. Dodatkowo przyjmowaniem skarg od studentów oraz pomocą w rozwiązywaniu pojawiających się problemów zajmuje się Biuro ds. Studenckich. Uczelnia deklaruje, iż każdorazowo podejmowane są indywidualne rozmowy celem jak najsprawniejszego rozwiązania danego konfliktu bądź problemu.

Uczelnia, poprzez obserwację, przeprowadza stały monitoring zachowania studentów w obliczu podejrzeń o działania agresywne i konfliktowe, odbiegające od ogólnie przyjętej normy zachowań. Wdrożone w Uczelni postępowanie obejmuje procedury określające działalność w przypadku zaistnienia niepożądanych zachowań. Postępowanie prewencyjne z tego zakresu realizowane jest poprzez edukację studentów przez Władze Wydziału, pracowników współuczestniczących w procesie kształcenia oraz opiekunów poszczególnych roczników.

Wyznaczona jednostka informatyczna udziela wsparcia w zakresie obsługi platform do kształcenia zdalnego. Studenci zwykle nie wykazują trudności wynikających z ich obsługi.

Uczelnia wdraża mechanizmy motywujące studentów do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce. Jedynym z przykładów takich działań może być konkurs na pracę magisterską, organizowany przez Dziekana Wydziału w kooperacji z oddziałem PTSF. Konkurs ma za zadanie docenienie prac dyplomowych wykazujących wysoki poziom naukowy. Wyróżnienie laureatów odbywa się podczas uroczystego wręczenia dyplomów ukończenia studiów. Ponadto, kolejnym ze sposobów na promowanie dodatkowej aktywności naukowej studentów mogą być nadawanie przez Senat GUMed medalu „Primus Inter Pares”. Warto wskazać, iż w latach 2015-2019 medalem odznaczono 5 absolwentów ocenianego kierunku. Co ciekawe, laureaci nagrody mają prawo do przyjęcia do szkoły doktorskiej bez egzaminu kwalifikacyjnego. Poza wskazanymi nagrodami, istnieje możliwość uzyskania nagrody lub wyróżnienia Rektora Uczelni. W opinii ZO PKA rozwiązania proponowane przez Uczelnię mogą stanowić doskonałe źródło motywacji do stałego rozwoju naukowego studentów.

Uczelnia udziela również wsparcia materialnego poprzez wdrożony system stypendialny. System stypendialny skutecznie motywuje do osiągania zakładanych efektów kształcenia, a pomoc materialna w postaci stypendiów socjalnych pozwala bez przeszkód skupić się na procesie uczenia się. Dodatkowo, student może ubiegać się o stypendium Rektora za osiągnięcia sportowe. Wszystkie informacje na temat pomocy materialnej są aktualne i na bieżąco przekazywane.

Wsparcie merytoryczne udzielane jest przez kadrę nauczycieli akademickich. Poza godzinami zajęć dydaktycznych, studentom umożliwia się bezpośredni kontakt z prowadzącymi podczas wyznaczonych konsultacji. Pomoc organizacyjna udzielana jest przez pracowników administracyjnych. Poza możliwością bezpośredniego kontaktu, studenci komunikują się z pracownikami za pośrednictwem telefonów lub poczty elektronicznej. Jednocześnie warto wskazać, iż do bezpośredniego kontaktu ze studentami kierunku farmacja wyznaczono dwóch pracowników, którzy są zobligowani do pomocy przy bieżących sprawach studenckich. Co więcej, osobą dodatkowo wspierającą studentów jest opiekun roku. O każdorazowych zmianach w harmonogramie zajęć studenci są informowani za pośrednictwem poczty elektronicznej bądź wewnętrznego systemu Uczelni (extranet).

Organy Samorządu Studenckiego działają w Uczelni na poziomie: centralnym oraz wydziałowym. Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego uczestniczy w pracach poszczególnych gremiów. Przedstawiciele Samorządu proponują swojego reprezentanta, który zostaje włączony w prace poszczególnych Zespołów. Jednocześnie należy podkreślić, iż samorządowcy są w stałym kontakcie z Władzami Wydziału. Samorząd otrzymuje oczekiwane wsparcie materialne jak pozamaterialne. Udzielana pomoc jest zgodna z ich bieżącymi potrzebami. Osobą głównie wspierającą członków Samorządu jest Prorektor ds. Studenckich. Opinia Samorządowców uwzględniana jest podczas procedowania zmian w zakresie kształcenia kierunkowego. Dla przykładu, przy planowaniu zmian w zakresie kształcenia zdalnego Samorząd został poproszony o sugestię/uwagi w tej sprawie. Ponadto, zmiany w zakresie konstrukcji ankiet oceniających kadrę nauczycielską są każdorazowo konsultowane z Samorządem Studenckim.

Ewaluacja przyjętego przez Uczelnię systemu wsparcia realizowana jest w sposób ciągły. Efektywność wdrażanych rozwiązań poddawana jest stałej ewaluacji przez Prodziekana ds. Studenckich, Kierownika kierunku, opiekunów lat oraz pracowników administracyjnych. Dodatkową jednostką podejmującą działania w tym zakresie jest Samorząd Studencki. Pozyskiwanie opinii odbywa się głównie podczas cyklicznie organizowanych spotkań oraz poprzez pracę różnych Komisji Wydziałowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia jest zorientowana na potrzeby studentów wizytowanego kierunku. Udziela im wielopłaszczyznowego wsparcia zarówno w obszarze naukowo-dydaktycznym jak i organizacyjnym. Nauczyciele akademicki angażują się w pomoc naukową studentom podczas zajęć dydaktycznych oraz w ramach konsultacji. W ocenie ZO PKA studenci otrzymują niezbędne wsparcie pracowników dziekanatu. Pozytywnie można również ocenić wsparcie merytoryczne i organizacyjne udzielane przez Władze Wydziału.

Uczelnia wdraża różnego rodzaju mechanizmy motywujące studentów do wszechstronnego rozwoju. Zapewnia się pełne wsparcie Uczelnianego Samorządu Studenckiego oraz wsparcie studenckiego ruchu naukowego.

W Uczelni funkcjonuje formalnie przyjęta procedura rozstrzygania skarg i wniosków, z którą studenci są zapoznawani. Postępowanie prewencyjne z zakresu bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy realizowane są poprzez edukację studentów przez władze wydziału, pracowników współuczestniczących w procesie kształcenia oraz opiekunów poszczególnych roczników.

Ewaluacja przyjętego przez Uczelnię systemu wsparcia realizowana jest w sposób ciągły i efektywny. Opinie studenckie dot. wdrożonego systemu pozyskiwane są na cyklicznych spotkaniach oraz podczas pracy różnych komisji wydziałowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Wydział zapewnia pełny dostęp do informacji o studiach szerokiemu gronu odbiorców, w tym osobom z niepełnosprawnością. W tym celu wykorzystywane są strony internetowe, które zawierają informacje o programie studiów, o procesie nauczania i uczenia się, o warunkach rekrutacji czy też oferowanej pomocy materialnej. Treści są odpowiednio rozmieszczone i nie sprawiają trudności ze znalezieniem potrzebnych informacji. Zakres udostępnianej publicznie informacji jest zgodny z potrzebami różnych grup interesariuszy w tym: studentów, absolwentów, pracowników, kandydatów oraz potencjalnych

pracodawców kierunkowych. Strona posiada dostosowaną wersję dla osób z dysfunkcją narządu wzroku. Ponadto ma ona swoją anglojęzyczną wersję językową.

Ponadto, na stronie Uczelni znajdują się odnośniki do Biuletynu Informacji Publicznej (BIP). Biuletyn pełni rolę urzędowego publikatora teleinformatycznego.

Dodatkowym kanałem dostępu do informacji jest wewnętrzny system Uczelni – extranet GUMed.

Informacje są przejrzyste, kompletne i na bieżąco uaktualniane przez poszczególnych administratorów. Należy podkreślić, że zawarte na stronach internetowych treści są dobrze usystematyzowane i obejmują programy studiów, plany zajęć, jak też informacje dotyczące zajęć dydaktycznych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych oraz system weryfikacji efektów uczenia się oraz zasady dyplomowania.

Zakres i jakość informacji o ocenianym kierunku podlegają ocenie zarówno przez studentów, jak też interesariuszy zewnętrznych. Wyniki tych ocen są wykorzystywane i służą poprawie dostępnych publicznie informacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji dotyczących rekrutacji, programu studiów, realizacji procesu nauczania i uczenia się, oferowanej pomocy materialnej na ocenianym kierunku jest zapewniony, a umieszczane treści są przejrzyste. Dokonywana jest analiza funkcjonowania systemu informacji, a jej wyniki służą systematycznej poprawie tego systemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Uchwałą nr 50/2012 Senatu Uczelni wprowadzono Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia, w ramach którego działają Wydziałowe Komisje ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Odpowiadają one za ocenę jakości zajęć dydaktycznych, a narzędziami służącymi do tej oceny są hospitacje oraz ankiety studenckie. Monitorowane są ponadto warunki organizacji studiów (zasoby biblioteczne, infrastruktura dydaktyczna, dostępność i przejrzystość informacji), a także zakres mobilności studentów.

Nadrzędny nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad organizacją i przebiegiem kształcenia na kierunku farmacja sprawuje dziekan. Dziekan wyznacza prodziekana- kierownika kierunku, odpowiedzialnego za merytoryczną organizację kształcenia, którego w sprawach administracyjnych wspiera delegowany pracownik dziekanatu. Dziekan powołuje ponadto członków Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, a także Zespół ds. Jakości Kształcenia w obrębie każdego z kierunków studiów, w którego skład wchodzi kierownicy kierunków studiów, opiekunowie poszczególnych lat studiów oraz przedstawiciele studentów (Samorządu Studenckiego) i doktorantów.

Wydziałowe Komisje ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia analizują i oceniają wszystkie składowe wpływające na jakość kształcenia, w tym m.in. doskonalenie efektów uczenia się i programy studiów. Należy zatem przyjąć, że do sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego zostały wyznaczone konkretne osoby i/lub zespoły/komisje, których zakres działania został sprecyzowany.

Projektowanie (zatwierdzanie, wycofywanie i modyfikacje) programu studiów określa Uchwała nr 19/2012 Senatu Uczelni w sprawie wytycznych dotyczących projektowania planów studiów i programów kształcenia, ich realizacji i oceny rezultatów oraz Uchwała nr Senatu Uczelni 31/2017 o zmianie Uchwały nr 19/2012 z dnia 28.05.2012 r. w sprawie wytycznych dotyczących projektowania planów studiów i programów kształcenia, ich realizacji i oceny rezultatów.

Zgodnie ze Statutem GUMed (Uchwała nr 44/2019 Senatu Uczelni w sprawie uchwalenia Statutu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego) ustalanie programów studiów oraz określanie sposobu potwierdzania efektów uczenia się należy do zadań Senatu, konkretnie Stałej Komisji Senackiej Programów Studiów i Jakości Kształcenia, której przewodniczącym jest Prorektor ds. Rozwoju i Organizacji Kształcenia.

Wszelkie propozycje zmian programowych (wprowadzanie nowych zajęć, zmian ich wymiaru godzinowego czy nazwy, przesunięć na inny semestr studiów czy sposobu zaliczania zajęć) zgłoszone przez różne grupy interesariuszy (pracodawców, studentów, nauczycieli akademickich, absolwentów) opiniowane są przez Wydziałową Komisję ds. Dydaktyki, a zmiany te przedstawiane są następnie do akceptacji przez Radę Wydziału. W przypadku studiów na kierunku farmacja zmiany te nie mogą być w sprzeczności ze standardem kształcenia (kierunek regulowany). Propozycje zmian programowych zaopiniowanych pozytywnie przez radę Wydziału kierowane są do Senatu Uczelni. Można więc stwierdzić, że wszelkie modyfikacje programu studiów dokonywane są w sposób sformalizowany.

W Regulaminie Organizacyjnym Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (Zarządzenie Rektora nr 66/2019) podano, że nadzór nad przebiegiem rekrutacji na studia należy do Prorektora ds. Studenckich. Zasady rekrutacji na poszczególne kierunki studiów w danym roku akademickim określone są przez odpowiednie Uchwały Senatu GUMed (nr 45/2019 w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym w roku akademickim 2020/2021, oraz nr 12/2020 w sprawie zmiany Uchwały Nr 46/2018 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w sprawie warunków rekrutacji laureatów oraz finalistów ogólnopolskich olimpiad stopnia centralnego oraz olimpiad międzynarodowych na studia w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym na rok akademicki 2020/2021). Przyjęcie na studia odbywa się więc w oparciu o formalnie określone kryteria.

Na kierunku *farmacja* analiza i ocena programu studiów dokonywana jest okresowo przy udziale interesariuszy wewnętrznych (m.in. studentów) i zewnętrznych działających w ramach Wydziałowej

Komisji ds. Dydaktyki powoływanej przez Radę Wydziału na początku każdej kadencji, przez Wydziałowe Komisje ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz przez Rady Pedagogiczne. Program studiów jest stale modyfikowany zgodnie z wymaganiami zmieniających się regulacji prawnych (nowy opis standardów kształcenia), a także w odpowiedzi na aktualne potrzeby rynku pracy. Oceniane są wszystkie wskaźniki określające jakość programu studiów, m.in. zgodność programu z zakresem wiedzy i umiejętności niezbędnych do osiągnięcia odpowiednich kwalifikacji absolwenta, jakość i kompletność sylabusów zajęć, w tym zgodność merytoryczna treści zajęć przedmiotów z obowiązującymi standardami oraz przyjętymi efektami uczenia się, metody weryfikacji efektów uczenia się, udział przedstawicieli rynku pracy w projektowaniu i modyfikacji efektów uczenia się, czy monitorowanie karier zawodowych absolwentów.

W świetle powyższych informacji należy przyjąć, że na ocenianym kierunku przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów w zakresie obejmującym wszystkie jego składowe.

Kierownik kierunku oraz opiekun roku organizują po każdej sesji egzaminacyjnej (2 razy w roku) posiedzenia Rad Pedagogicznych, podczas których jest możliwość przedstawienia bieżących uwag dotyczących np. problemów z realizacją efektów uczenia się na konkretnych zajęciach, postępów i niepowodzeń w nauce czy propozycji korekt programu studiów. Wszystkie uwagi zawarte w protokołach z posiedzeń przekazane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są przekazywane Komisji ds. Dydaktyki i przedstawiane na posiedzeniach Kolegium Dziekańskiego.

Działające w GUMed Biuro ds. Studenckich, którym kieruje Prorektor ds. studenckich, gromadzi i analizuje informacje na temat bieżącej liczby studentów i absolwentów kierunku. Dane te analizowane są na cyklicznych spotkaniach Komisji ds. Dydaktyki, a m.in. na podstawie tej analizy doskonalony jest proces kształcenia. W Biurze działa również stanowisko ds. Promocji Absolwentów, którego zadaniem jest między innymi ocena analiz Urzędu Pracy, monitorowanie rynku pracy absolwentów GUMed, prowadzenie badań ankietowych czy współpraca z pracodawcami regionu.

Monitorowanie losów absolwentów kierunku prowadzone jest na podstawie raportów przygotowanych przez Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych), na podstawie analizy aktualnych ofert pracy zamieszczanych na portalach internetowych czy analizy ofert zamieszczonych w serwisie internetowym Gdańskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej. Absolwenci kierunku poddawani są również ankietyzacji, a wyniki tych ankiet mogą stanowić cenne źródło informacji dotyczących np. dostosowania programu studiów do wymagań rynku pracy. Również pracodawcy (np. w ramach Rady Pracodawców) włączani są w proces doskonalenia programu studiów. Zasady dyplomowania w GUMed określa Regulamin studiów (Uchwała Senatu nr 29/2019). Komisja ds. Dydaktyki corocznie analizuje wyniki procesu dyplomowania, dokonując m.in. oceny współczynnika prac nieobronionych w terminie oraz skreśleń z listy studentów. Na tej podstawie w razie konieczności podejmowane są działania naprawcze, prowadzące do zwiększenia skuteczności dyplomowania. Oprócz oceny Recenzenta oraz Komisji Dyplomowej podczas egzaminu dyplomowego brak mechanizmów i narzędzi pozwalających wychwycić najłabsze prace dyplomowe, dlatego ZO rekomenduje wdrożenie rozwiązania pozwalającego na ocenę jakości prac dyplomowych jak np. analiza losowo wybranych prac dyplomowych pod kątem ich jakości przez Komisję wyznaczoną przez Dziekana.

Ocenianie stopnia osiągania każdego z założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odbywa się w trakcie i na zakończenie procesu dydaktycznego. W trakcie realizacji przedmiotu studenci poddawani są różnorodnym formom oceny okresowej.

Informacje dotyczące satysfakcji ze studiowania (programu, systemu wsparcia, warunków studiowania i bazy dydaktycznej) uzyskiwane są od przedstawicieli studentów podczas ich udziału w pracach organów kolegialnych Wydziału (np. Rady Pedagogiczne), studenci mogą również przekazywać swoje uwagi za pośrednictwem Opiekuna Roku. ZO rekomenduje wprowadzenia dodatkowych, w pełni anonimowych ankiet studenckich, w których będą Oni mogli ocenić szeroko pojęte wsparcie w procesie uczenia się, a nie tylko wykładowców i poziom oraz organizację prowadzonych zajęć.

Weryfikacja efektów uczenia się przeprowadzana jest w oparciu o opinie absolwentów, którzy ukończyli studia na ocenianym kierunku. Absolwenci zorientowani są najlepiej, czy studia na kierunku farmacja w GUMed właściwie przygotowały ich do podjęcia pracy zawodowej. Absolwenci stanowią liczną grupę wchodzącą w skład Rady Pracodawców i mają formalną możliwość wnioskowania o wprowadzenie modyfikacji doskonalących program studiów.

W doskonaleniu programu studiów brane są pod uwagę również informacje uzyskane kanałami nieformalnymi, w trakcie dyskusji w ramach prowadzenia zajęć dydaktycznych, w jednostkach organizacyjnych Wydziału, czy podczas spotkań Wydziałowych Komisji.

Studenci mają również istotny wpływ na modyfikacje programu studiów nie tylko poprzez wypełnianie ankiet, ale również poprzez udział swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału, opiniującej wszystkie zmiany w programie studiów. W skład Wydziałowej Komisji ds. Dydaktyki oprócz nauczycieli akademickich, Rady Pracodawców oraz doktorantów wchodzi również studenci. Można więc przyjąć, że w systematycznej ocenie programu studiów biorą udział wszystkie grupy interesariuszy, mając rzeczywisty wpływ na jego doskonalenie.

W ostatnich latach program studiów był znacząco modyfikowany, jednak głównie wynikało to ze zmian aktualnych regulacji prawnych. W przypadku kierunku regulowanego, jakim jest farmacja, wszelkie zmiany programowe muszą być dokonywane w ramach standardu kształcenia, a więc siłą rzeczy są one niezbyt szerokie. System wprowadzony przez GUMed umożliwia jednak dokonywanie takich zmian w oparciu o wnioski z oceny programu studiów. Oprócz dostosowania programu i efektów uczenia się do obowiązującego standardu Uczelnia wprowadziła spójny system oceny jakości kształcenia, a jednym z jego elementów jest możliwość oceny przez studentów jakości każdego zajęcia w elektronicznym systemie ankietowym. Jest to zmiana dokonana na podstawie analizy zwrotności ankiet studenckich i powinna zwiększyć wiarygodność wyników ankietyzacji.

W roku 2012 Wydział (w tym kierunek farmacja) uzyskał pozytywną ocenę instytucjonalną. W Uchwale Prezydium PKA wskazano obszary wymagające podjęcia działań naprawczych, które zostały przez Uczelnię przeprowadzone. Na tej podstawie można stwierdzić, że wyniki oceny jakości kształcenia są brane pod uwagę w procesie doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Uczelni działa Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia. W ramach tego systemu wprowadzono odpowiednie struktury, procedury i narzędzia, za pomocą których program kształcenia podlega cyklicznej ocenie, a wyniki tej oceny wykorzystywane są do jego doskonalenia. W procesie doskonalenia programu studiów biorą udział zarówno nauczyciele akademicy, jak i studenci, absolwenci oraz przedstawiciele pracodawców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

1. Uczelnia i Jednostka powinna rozwijać mechanizmy doskonalenia i analizy działania systemu zapewnienia jakości kształcenia nie tylko poprzez system ankietyzacji studentów i hospitacje zajęć.

Charakterystyka działań naprawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Wydział Farmaceutyczny opracował i wdrożył formalne procedury zapewnienia jakości kształcenia. Utworzono Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia jakości Kształcenia, której zadania to monitorowanie:

1. programów i planów studiów;
2. procesu kształcenia, obejmujące w szczególności: ocenę spójności elementów programu kształcenia, charakterystykę studiów, program i plan studiów, punktację ECTS, sylabusy przedmiotów, wymagania egzaminacyjne, wymagania stawiane pracom dyplomowym oraz formę i zasady dyplomowania, programy i realizację praktyk studenckich;
3. kadry naukowo-dydaktycznej pod kątem: podnoszenia kwalifikacji zawodowych, obsady zajęć dydaktycznych i zgodności ich kwalifikacji zawodowych z prowadzonymi zajęciami;
4. zasad oceniania studentów i weryfikację efektów uczenia się.

Wypracowano i opisano w WSZJK odpowiednie mierniki pozwalające na skuteczne monitorowanie zakładanych parametrów, włączone w ten proces szeroko pracodawców oraz studentów. Biorąc pod uwagę powyższe ZO uważa, że Uczelnia wdrożyła skuteczne działania naprawcze.

Przewodniczący Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. Wojciech Mielicki